

στουγέννων χαιρετίζεται διὰ κανονιοθόλισμῶν. Τά λαβάρα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Πάπα κυματίζουσιν ἐπὶ τῷ ἑπάλξεων τοῦ Ἀγίου Ἀγγέλου. Καρδινάλιοι, ἐπίσκοποι, καὶ πάντες οἱ ἐν τέλει, οἱ πρὸς τὴν Ἀγίαν Ἔδραν συνδεόμενοι καὶ οἱ τοῦ Διπλωματικοῦ σώματος διευθύνονται ἐντὸς ὅχημάτων τελετῆς εἰς τὸν "Ἀγιον Πέτρον, ἀκολουθούμενοι ὑπὸ πλήθους λαοῦ, μεθ' οὐ ἀναμιγνύονται χιλιάδες ζένων.

Περὶ ὡραίων ἐνάτην οἱ κώδωνες ἀναγγέλλουσι τὴν ἀφίξιν τοῦ Πάπα, ὅστις ἀπέρχεται εἰς τὸν ναὸν συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς ἀκολουθίας του, ἀπαστραπτούσης ἐκ τῆς μετάξης, τοῦ βελούδου, τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτίμων λίθων. Ἡ ποντιφικὴ ἀκολουθία σταυρατῇ πρὸς στιγμὴν πρὸ τοῦ παρεκκλησίου τῆς Ἀγίας Θυσίας, μεθ' ὁ ἐπαναλαμβάνει τὴν πορείαν τῆς πρὸς τὸν κύριον βωμόν, καὶ ἀρχεται ἡ ἱερουργία.

Τὴν μεσημέριαν ὁ Πάπας ἐπανακάμπτει εἰς τὰ δώματα αὐτοῦ, οἱ καρδινάλιοι ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰ οἰκήματά των, καὶ ὁ ὄχλος διασκορπίζεται, καὶ ἐν ἕκαστῃ οἰκίᾳ ἡ τράπεζα ἐκ νέου μεγαλοπρεπῶς ἐσκευασμένη ἀναμένει τὴν οικογένειαν.

E.

Ἐν Νορβηγίᾳ

Τὸ κυριαρχοῦν αἰσθημα κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς μεγάλης ἑορτῆς εἶναι τὸ τῆς προθύμου καὶ πατριαρχικῆς φιλοξενίας. Οἱ ἔχοντες δίδουσιν εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας, ὅπως ἀπαντεῖς ἀνεξιρέτως μετάσχωσι τῆς γενικῆς χαρᾶς. Τὰ Χριστούγεννα ἐν Νορβηγίᾳ εἶναι πλέον ἡ οἰκογενειακὴ ἑορτὴ, εἶναι ἑορτὴ ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Ἡ μέριμνα τῶν Νορβηγῶν ἔκτείνεται καὶ μέχρι τῶν ζώων κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Πρὸς τροφὴν τῶν πτηνῶν ἀναρτῶσι σπόρους ὃ πουδήποτε νομίζουσι κατάλληλον τὴν θέσιν. Ἄλλοτε παρουσίαζον εἰς τὰς ἀγελάδας τὴν τροφὴν των λέγοντες: — Νὰ κοιμάσαι καλά καὶ νὰ δουλεύῃς καλά!

Μετὰ τὰς ἔξαιρετικὰς φροντίδας αἰτινες ἐλαύνοντο κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην περὶ ἐκλεκτῆς καὶ ἀφθόνου τροφῆς τῶν ζώων, ἥρχετο καὶ ἡ σειρὰ τῶν ἀνθρώπων. Αἱ γυναῖκες ἡτοίμαζον ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸν πολτόν. Οἱ ἀνδρες, πατήρες καὶ τέκνα ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπέθετον τὰ ὅπλα των, ἀτιναχτικούς πλειστάκις εἶχον ἐκκενώσει διὰ νὰ τρομάξωσι τὰ στοιχεῖα, τὰς μαγίσσας, καὶ πάντα τὰ κακοποιὰ πνεύματα, καὶ ἥρχιζε σιωπηλῶς τὸ γεῦμα. Κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἀπηγορεύετο τὸ πτάρνισμα, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἦτο κακὸς οἶνος: τὸ πτάρνισμα τοῦ πρεσβυτέρου τὴν ἡλικίαν προεσήμαχινε τὸν ἐντὸς τοῦ ἔτους θάνατον τοῦ νεωτέρου, ἐκτὸς ἀν ἐπρο-

λάμβανε νὰ κραυγάσῃ ταχέως εἰς τῶν συνδαιτημόνων: «Θεὸς φυλάχη!»

Τὴν ἑσπέραν πρὸ τοῦ κατακλιθῶσιν, ἡ οἰκοδέσποινα ἔρριπτεν ἀλας ἐπὶ τῆς τέφρας τῆς ἑστίας. Καὶ τὴν ἐπαύριον πάντες συνηθροίζοντο, ὅρθρου βαθέος, εἰς τὸν σταῦλον, ἔνθα ἐδαψίλευον εὐχάριστες τὰ ζῶα, ἐνῷ αἱ γυναῖκες διένεμον εἰς αὐτὰ τὴν τροφὴν. Μεθ' ὁ δι πατήρ ἔξηγε ξιφίδιον καὶ κατέφερε δι' αὐτοῦ σταυροειδὲς κτύπημα ἐπὶ τῆς ράχεως ἐκάστου τῶν κτηνῶν. Πάντα ταῦτα ἐτελοῦντο σοβαρότατα, μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος καὶ ἐν ἀκρᾳ σιωπῇ, καθ' ὅτι τοιουτοτρόπως ἔξησφαλίζετο ἡ εὐεξία τῶν κτηνῶν διαρκοῦντος τοῦ ἔτους.

Περιττὸν νὰ προθέσωμεν ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ήμῶν πάσσα οἰκογένεια, πτωχὴ ἢ πλουσία συνάγεται περὶ τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων, κατάφυτον, χρυσοποίητον, καὶ πλήρες δώρων καὶ γλυκισμάτων. Τὸ δένδρον κατέχει σήμερον τὴν πρώτην θέσιν ἐν ταῖς ἀπολαύσεσι τῆς παιδικῆς ἡλικίας παρὰ τὰ χαρίσματα ἀτιναχέρεις ἡ πρώτη τοῦ ἔτους.

ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΑΝΗΤΗΝ

«ΑΡΗΝ»

(Τὸ Camille Flammarion)

Τὸ πόσικὴν ἐποψὶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Ἀστρονομία ἔκαμε τοιαύτας κολοσσιαίας προόδους, ὅποιας πρὸ 25 ἐτῶν μόλις ἥδυνατό τις νὰ ὀνειρευθῇ. Ἰδίως ἐγένοντο ἀνακαλύψεις ἐπὶ τοῦ πλανήτου Ἀρεως, ὅστις ἀν καὶ διατελῇ ἡμῖν ἐντελῶς ἀγνωστος ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, ἔχει μεγάλην δμοιότητα μετὰ τῆς ἡμετέρας σφαίρας. Τὸ ἔτος εἰς τὸν πλανήτην «Ἀρην» ἔχει 668 ἡμέρας· αἱ ὥραι τοῦ ἔτους εἶναι κεχωρισμέναι ἀλλήλων ὡς καὶ αἱ ἡμέτεραι, πλὴν ἡ διάρκεια αὐτῶν εἶναι διπλασία τῶν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, δηλαδὴ τὸ ἔσπειρει 191 ἡμέρας, τὸ θέρος 181, τὸ φινόπωρον 149 καὶ ὁ χειμὼν 147.

Ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας εἶναι δμοία πρὸς τὴν ἀτμοσφαίρικὴν κατάστασιν τῆς γῆς.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Ἀρεως παρουσιάζει τὴν μᾶλλον ἀξιοπερίεργον εἰκόνα, ἡν̄ ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τῆς γῆς μόλις δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν διακρίνονται ἐπ' αὐτοῦ διάφοροι ἥπειροι, θάλασσαι μετὰ παραλίαν, νῆσοι, χερσόνησοι, πορθμοί, ἀκρωτήρια, λιμένες καὶ ἐν γένει παρατηρεῖται ἐν αὐτῷ τὸ αὐτὸν ἔξωτερικὸν σχῆμα μὲ τὸ τῆς γῆς.

Ἡ ὁψὶς τῆς ἔπιφνειας τοῦ πλανήτου τούτου παρουσιάζει ἀναντιρρήτως ἀσύνηθες τι, ὅσφε δὲ μᾶλλον ἀσχολεῖται τις περὶ τούτου τοσοῦτον αὐξάνεις ὁ θαυμασμὸς ὃν αἰσθάνεται ἐρευνῶν καὶ

έξετάζων τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Τὸ πάρχευσι στίγματα ζωηροῦ χρώματος, ἀτινα φαίνεται ὅτι εἶναι στερεά· εἰς διάφορα δὲ μέρη φαίνεται ἡ στερεὰ αὔτη κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνος.

Αἱ γνῶμαι τῶν ἀστρονόμων ταυτίζονται ὡς πρὸς τὰ στίγματα ταῦτα ἀτινα παραδέχονται ὅτι ἔχουσι τὸ χρῶμα τοῦ σίτου· ὅμοιοιν τοῖς ἀποδέχονται ὅτι δὲν δύναται νὰ εἴναι ἄλλο τι εἰκὸνή στερεά. Τὸ μᾶλλον θαυμαστὸν εἶναι τὸ σχῆμα τῆς θαλάσσης καὶ τὰ διάφορα σχήματα τὰ παριστῶντα διώρυγας, ὡς ὄνομάζουσιν αὔτάς, αἵτινες εἶναι εὐθεῖαι καὶ χρησιμεύουσιν ὅπως ἐνώσωσι τὴν μίαν θαλάσσην μετὰ τῆς ἄλλης. Κατὰ τὸ ἔτος 1882 ὁ Schiaparelli ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀστεροσκοπείου τοῦ Μιλάνου παρετήρησε τὰ ἔξης: "Ἐπὶ τῷ Πλανήτου "Αρεως διασχίζουσι τὴν στερεὰν γραμμακί τινες σκοτεινοῦ χρώματος, ἀς ὡνόμασαν διώρυγας (Kanale), ἀν καὶ ἀκριβῶς δὲν γνωρίζομεν ἔτι τί θέλουν νὰ παραστήσουν. Τοιαῦται διώρυγες ἔγενοντο ἡμῖν γνωστὰς ὑπὸ διαφόρων ἀστρονόμων ὡς λ.χ. ὑπὸ τοῦ Dawes κατὰ τὸ ἔτος 1864. Περὶ αὐτοῦ ἡ σχολήθη ιδίως ὁ Schiaparelli ἀπὸ τοῦ ἔτους 1867, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1879 ὑπέδειξε πλέον τῶν ἔξηκοντα. Αἱ γραμμαὶ αὔται λαμβάνουσι τὴν ἀρχὴν των ἀπό τινος σκοτεινοῦ σημείου ὅπερ ἡμεῖς ὡς θαλάσσαν ἀναγνωρίζομεν. Η θέσις αὔτῶν εἶναι σταθερὰ καὶ ἀμετάτρεπτος· τουλάχιστον τοῦτο ἔξηγαγον ἐκ τῶν παρατηρήσεών μου κατὰ τὸ διάστημα τῶν $4\frac{1}{2}$ ἑτῶν· ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως δὲν ἥσαν πάντοτε ὅμοιαι καὶ δραταί. Πόθεν πηγάζει τὸ τελευταῖον; Ἐπὶ τῶν βάσεων τῶν σημερινῶν γνώσεων ἡμῶν δὲν δυνάμεθα νὰ δρίσωμεν τοῦτο.

Κατὰ τὸ ἔτος 1879 παρετηρήθη μέγας ἀριθμὸς τοιούτων διώρυγων αἵτινες κατὰ τὸ ἔτος 1877 δὲν ἥσαν εἰσέτι δραταί.

Κατὰ τὸ ἔτος 1882 παρετηρήθησαν ἀπασκαὶ αἱ μέχρι τοῦδε δραταὶ καὶ ἔκτος τούτων καὶ τινες ἄλλαι νέαι παρουσιάσθησαν. Ἐνίστε παρουσιάζονται καὶ σκοτειναὶ δυσδιάκριτοι γραμμαὶ, ἐνίστε δέ, καθαροὶ καὶ τραχεῖαι ὡς χαρακταὶ· παρουσιάζονται δὲ αὔται ἄλλοτε εὐθεῖαι καὶ ἄλλοτε ὑπὸ γωνίαν, ἔχουσι δὲ πλάτος σχεδὸν 2 μοιρῶν· κατὰ τὸν χρωματισμὸν ὅμοιαζουσι τῷ θαλάσσιον χρῶμα καθόλου ὅμως ἀνοικτότερον. Ἐκάστη τῶν διώρυγων κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα χύνεται εἰς θαλάσσαν ἢ εἰς ἑτέρων διώρυγα. Οὐδαμοῦ φαίνεται ὅτι αἱ διώρυγες αὔται δέουσιν εἰς τὴν ξηράν. Ἀλλὰ καὶ ἔτερον φαινόμενον παρουσιάζεται εἰς ώρισμένην ὥραν τοῦ ἔτους· χωρίζονται ἡ μᾶλλον εἰπεῖν διπλασιάζονται αἱ τοιαῦται διώρυγες.

Πολλοὶ τῶν ἀστρονόμων ἡμφισθήτουν τὴν ὑπαρξίαν τῶν τοιούτων διώρυγων ἀποδίδοντες τοῦτο εἰς ἀπάτην προερχομένην ἐκ τῶν τηλεσκοπίων τοῦ ἀστεροσκοπείου τοῦ Μιλάνου. Πλεῖ-

στοι ἄλλοι ὅμως ἔξετάσαντες καὶ δι' ἄλλων τηλεσκοπίων βεβαιοῦσι τὴν πραγματικὴν ὑπαρξίαν τῶν τοιούτων διώρυγων καὶ εἴναι βέβαιον ὅτι ὑπάρχουσιν οὐχὶ μόνον διώρυγες, ἀλλὰ καὶ θάλασσαι καὶ λίμναι· ἄλλως δι' ἔλλειψιν ὕδατος πῶς ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἀτμοσφαίρα; Πῶς ἐσχηματίσθησαν αἱ διώρυγες αὐταὶ; Διατί νὰ μὴ ἔκλασθωμεν αὐτάς ὡς ἔργον τῶν κατοίκων τοῦ "Αρεως; Πῶς φύσις τυφλὴ ἐποίησε τοιαύτας εὐθυτάτας γεωμετρικὰς γραμμάς;

Αἱ διώρυγες αὔται ἔχουσι τὸ πλάτος σχεδὸν 100 χιλιομέτρων. Οὐδεὶς Σέσωστρις, οὐδεὶς Ναπολέων, οὐδεὶς Λεσσέψης ἡδύνατο νὰ ἀναλάβῃ τοιαῦτας ἔργασίας. "Ἴσως εἴναι ἔργα χρησιμοποιήσεως πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ἐδάφους πεποιημένα ὑπὸ εἰρηνικῶν πεπειρωμένων καὶ ἐλευθερῶν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατοίκων, οἵτινες ἴσως δὲν δαπανῶσιν οὕτε χρόνον οὕτε χρήματα πρὸς ἐνθάρρυνσιν τοῦ πολέμου. "Ολα τοῦτα εἶναι πιθανότητες ἐκάστη δὲ θεωρία δύναται νὰ εἴναι δυνατή. Τὸ ἔργον τὸ ὑποτιθέμενον τῶν διώρυγων τούτων εἶναι πολὺ εύκολωτερον νὰ γίνῃ εἰς τὸν "Αρην παρὰ εἰς τὴν ἡμετέραν σφαῖραν, διότι κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τεμάχιον γῆς ζυγίζων 1000 χιλιόγρ. Ἡθελε ζυγίζει ἐπὶ τοῦ "Αρεως 370 χιλιόγρ. τοῦτο ἔξαγεται ἐκ τῆς ἐλαφρᾶς ἀτμοσφαίρας ἥτις ὑπάρχει ἐν τῷ "Αρει. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἀστρονόμων, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους τούτου ἀπεδείχθη ὅτι σπουδαῖαι πλήμμυραι εἰλαθον χώραν ἐν τῷ "Αρει.

Δύο σμικρόταται σελήναι στρέφονται περὶ τὸν "Αρην μετὰ μυθώδους ταχύτητος· ἡ μικρότερα αὔτῶν δὲν εἴναι μεγαλειτέρα τῆς πόλεως τῶν Παρισίων, χρειάζεται δὲ $7\frac{1}{2}$ δραχ. ὅπως κάμη τὸν κύκλον τοῦ πλανήτου "Αρεως· ἡ δὲ ἄλλη μεγαλειτέρα χρειάζεται 30 δραχ., ὅπως διατρέξῃ τὴν ὥρισμένην δύδον αὐτῆς χρειάζεται 28 ἡμέρας.

Αἱ τοιαῦται ἀστρονομικαὶ ἀνακαλύψεις ἂν καὶ ἀόριστοι αἱ πλεῖσται μολαταῦτα δύνανται νὰ ἐγείρωσι τὰς σκέψεις ἡμῶν ὅτι ὅχι μόνον ἐν τῇ ἡμετέρῳ σφαῖρᾳ ὑπάρχει ζωὴ καὶ κίνησις, ἀλλὰ ὅτι καὶ πλεῖστα ἄλλα οὐράνια σώματα λειτουργοῦσιν ὡς ὁ ἡμέτερος πλανήτης εἰ καὶ ὑπὸ ἄλλους ὄρους παρὰ τοὺς παρὰ ἡμῖν.

(Κατὰ μετάφρασιν Σοφίας Σχ. Λιεμαρι).

"Ἡ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος, ἥτοι ἐκείνου τὸ ὄποιον ὑπῆρξε καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον, δὲν εἴναι ἡ ἀνεύρεσις τῆς πραγματικότητος ἐν τῷ ὄντερῳ;

"Ο Θεὸς συγχωρεῖ, δέ κόσμος λησμονεῖ, ἀλλὰ τὸ κακὸν μένει.